

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.1.80.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Interpelację nr 15051 Pana Posła Andrzeja Śliwki, w sprawie wzrostu bezrobocia w pow. ławskim i sygnalizowanego ochłodzenia koniunktury lokalnych przedsiębiorstw, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Kierownictwo resortu stale monitoruje sytuację na rynku pracy. Według danych wstępnych w końcu maja 2026 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 917,2 tys. bezrobotnych, o 17,1 tys. mniej niż w poprzednim miesiącu, ale o 134,3 tys. więcej niż na koniec maja 2025 r. Stopa bezrobocia rejestrowanego szacowanego przez MRPiPS wyniosła 5,9%, co oznacza, że była o 0,9 pkt. proc. wyższa niż w końcu maja poprzedniego roku, ale o 0,1 pkt. proc. niższa niż w końcu kwietnia i 0,2 proc. niższa niż w końcu marca 2026 r. Warto podkreślić, że zanotowano spadek bezrobocia, który powinien dalej postępować zgodnie z sezonowym trendem.

Trzeba podkreślić, że w Polsce występuje duże zróżnicowanie regionalne poziomu bezrobocia. Niską liczbę bezrobotnych notuje się w dużych miastach, na terenach z wysoką gęstością zaludnienia i koncentracją inwestycji i kapitału oraz dobrą infrastrukturą. W powiatach słabo zurbanizowanych i z ubogą infrastrukturą poziom bezrobocia jest wyższy. Sytuacja na rynku pracy jest wyraźnie gorsza na wschodzie i północy w porównaniu do zachodu i centrum kraju.

PUP w Ławie prowadzi stały monitoring sytuacji na lokalnym rynku pracy. Jej oceny dokonuje się na podstawie lokalnych statystyk, baz danych GUS, analizy danych klientów urzędu, a także opinii i sygnałów wynikających z bieżących kontaktów m.in. z pracodawcami, związkami pracodawców i osobami bezrobotnymi.

Według szacunkowych danych resortu stopa bezrobocia w powiecie ławskim ukształtowała się w końcu maja 2026 r. na poziomie średniej krajowej (5,9%) - w całym województwie warmińsko-mazurskim tylko w mieście Olsztyn odnotowano jej niższą wartość (2,9%). W województwie warmińsko-mazurskim stopa bezrobocia wyniosła 9,4%. Zgodnie z szacunkami w kolejnych miesiącach stopa bezrobocia w powiecie powinna spadać.

O wzroście od czerwca 2025 r. stopy bezrobocia w powiecie ławskim w największym stopniu zdecydowało wejście w życie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, którą wprowadzono nowe zasady nabywania i utraty statusu osoby bezrobotnej. Rejestry urzędu zasiły przede wszystkim osoby wcześniej bierne zawodowo. Trzeba przy tym podkreślić, że samo przechodzenie z bierności do bezrobocia jest zjawiskiem pozytywnym, dającym pracodawcom szansę na znalezienie pracownika, a osobom bezrobotnym zatrudnienia.

Ze względu na rodzaj tworzonych miejsc pracy w powiecie ławskim dominuje sektor przemysłowy. Rozwinięta branża produkcyjna (przemysł spożywczy i drzewny) sygnalizują

problemy związane ze wzrostem kosztów produkcji, w tym minimalnego wynagrodzenia (przeważającego na stanowiskach wymagających pracy fizycznej, typowych dla zakładów produkcyjnych), cen energii i spadkiem zamówień z krajów Europy Zachodniej (konkurencja firm z rynków azjatyckich jest w produkcji mebli wyraźnie odczuwalna). Globalne wydarzenia polityczne, w tym konflikt na Bliskim Wschodzie i wzrost cen paliw na rynkach światowych, również wpływają na wahania nastrojów zarówno wśród producentów, jak i konsumentów.

Odpowiedzią na te zjawiska jest stałe dostosowywanie oferty urzędów pracy do potrzeb i problemów pracodawców, wzmacnianie współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, w tym reagowanie wyprzedzające na plany związane z ograniczeniem zatrudnienia (pośrednictwo, przekwalifikowania pracowników) czy stałe realizowane przez ławski urząd programy specjalne. W bieżącym roku Powiatowy Urząd Pracy w Ławie weźmie ponadto udział w projekcie pilotażowym wspierającym osoby biernie zawodowo.

Działania wspierające lokalnych przedsiębiorców oferuje też utworzony w strukturach urzędu pracy „Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości – Inkubator Technologiczny”. Przedsiębiorcy mogą uzyskać w jego ramach kompleksową informację dotyczącą pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł, zdobyć wiedzę na temat rozwoju technologicznego, inwestowania i prowadzenia firmy, a także wynajmować na preferencyjnych warunkach pomieszczenia do prowadzenia działalności.

Odnosnie do pytania o programy służące poprawie sytuacji na rynku pracy pragnę wskazać, że Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizuje zadania w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy (w tym wspierania przedsiębiorczości) na podstawie ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620, z późn. zm.). Akt ten umożliwia wsparcie przedsiębiorstw i pracodawców w zwiększeniu i utrzymaniu zatrudnienia poprzez formy pomocy dedykowane tworzeniu nowych miejsc pracy. W tym zakresie pracodawcy mogą skorzystać ze środków finansowych na utworzenie nowego stanowiska pracy w formie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy m.in. dla skierowanej osoby bezrobotnej oraz poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej opiekuna osoby z niepełnosprawnością lub pożyczki na utworzenie stanowiska pracy.

Pomoc przedsiębiorcom świadczona jest też w ramach „Rządowego Programu „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie II” realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie umowy z 18 czerwca 2014 r. z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej. Program pozwala przedsiębiorcom korzystać z pożyczki na utworzenie stanowiska pracy. Zgodnie z art. 172 ust. 3–5 ww. aktu pożyczka finansowana jest z Funduszu Pracy i dotyczy tworzenia miejsc pracy dla bezrobotnych lub poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej opiekunów osób niepełnosprawnych (również skierowanych przez powiatowy urząd pracy).

Podmiot wnioskujący może uzyskać zwrotne środki finansowe z niskim oprocentowaniem na zakup niezbędnego wyposażenia dla nowego pracownika. Maksymalną wysokość pożyczki ustalono jako 10-krotność przeciętnego wynagrodzenia (aktualnie do 87 717 zł). W przypadku potrzeby obniżenia kosztów wynikających z pracy stacjonarnej przedsiębiorca, na podstawie art. 172 ust. 6 przywołanej ustawy, może ubiegać się o pożyczkę na dostosowanie stanowiska pracy do pracy zdalnej. Wskazane instrumenty stanowią wsparcie pracodawców w przypadku nieposiadania przez nich środków na

dostosowanie się do aktualnych potrzeb rynkowych, ale też potrzeby rozszerzenia profilu działalności oraz w podnoszeniu jakości świadczonych usług.

Wynikające z ustawy wsparcie dla przedsiębiorców, realizowane jest przez powiatowe urzędy pracy na bieżąco i finansowane ze środków Funduszu Pracy. W ramach przyznanych limitów na finansowanie kosztów realizacji aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, w tym tych realizowanych na gruncie projektów EFS+, w br. w skali kraju samorządy powiatów dysponują środkami w wysokości 1 724 896 tys. zł. Środki przyznawane są na cały rok i trafiają na konta powiatowych urzędów pracy w transzach miesięcznych. Finansowane są z nich wszystkie formy pomocy określone w ustawie. Do dyspozycji Starosty Powiatu Iławskiego przekazano 3 902 tys. zł.

Uwzględniając niższą w porównaniu do 2025 r. kwotę na finansowanie form pomocy bez EFS+, jaką przyznano dla wszystkich województw, w tym województwa warmińsko-mazurskiego, jako Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zawiadomieniem z 4 stycznia br. (znak: DF-I.6020.14.1.2026.MW/MP), przyznałam z rezerwy Funduszu Pracy dodatkowe środki na finansowanie przez samorządy powiatowe województwa warmińsko-mazurskiego zobowiązań powstałych na podstawie art. 269 ustawy w wysokości

5 428 tys. zł. Powiat iławski otrzymał na ten cel 263 tys. zł.

Mając na uwadze zgłaszane przez urzędy pracy potrzeby w zakresie przeznaczenia dodatkowych środków FP na aktywizację zawodową podjęłam też decyzję o uruchomieniu 4 lutego br. naboru z rezerwy FP, który pozwolił przekazać dodatkowe środki na finansowanie działań aktywizujących osoby bezrobotne (m.in. bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy po okresie sprawowania opieki nad dzieckiem, bezrobotnych powracających z zagranicy, bezrobotnych i poszukujących pracy w grupie wiekowej 50+, bezrobotnych, którzy chcą podjąć zatrudnienie w zawodach deficytowych).

Urzędy mogły wnioskować o środki rezerwy FP na finansowanie wszystkich form pomocy ujętych w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia do 16 lutego br. Łączna wartość wniosków złożonych przez wszystkie urzędy pracy wynosiła 174,9 mln zł.

Z uwagi na wyższą niż określone w ogłoszeniu 150 mln zł kwotę wnioskowaną, zdecydowałam o zwiększeniu alokacji o 23,5 mln zł. W efekcie, po dokonaniu oceny wszystkich wniosków oraz dostosowaniu wysokości wsparcia do liczby osób bezrobotnych w danym powiecie z uwzględnieniem limitów środków, jakimi dysponują poszczególne powiatowe urzędy pracy, kwotę przysługującego im łącznie wsparcia ustalono na 173,5 mln zł. Oznacza to, że każdy urząd pracy, który mógł uczestniczyć w naborze i z którego złożono wniosek, otrzymał wsparcie finansowe z rezerwy Funduszu Pracy. Środki przyznano 9 marca br.

Z terenu województwa warmińsko-mazurskiego wpłynęło 20 wniosków. Wnioskującym urzędem przyznano 19 263 686,23 zł, w tym dla Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie 881 000 zł.

Niezależnie od tego warto zaznaczyć, że osoby mające problem ze znalezieniem zatrudnienia lub zainteresowane podwyższeniem kompetencji zawodowych, po zarejestrowaniu się w urzędzie pracy, mogą korzystać z takich form wsparcia jak: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, bon na kształcenie ustawiczne, pożyczkę edukacyjną, staż, skierowanie do pracy w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych czy prac społecznie użytecznych, pakiet aktywizacyjny, dofinansowanie

podjęcia działalności gospodarczej, pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej czy bon na zasiedlenie.

Trzeba podkreślić, że ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia:

- wzmocniła pomoc oferowaną przedstawicielom grup wrażliwych na rynku pracy, w tym długotrwale bezrobotnym oraz bezrobotnym i poszukującym pracy do 30 roku życia. Osobom należącym do tej grupy przysługuje pierwszeństwo w kierowaniu do aktywnych form pomocy. Udostępniono też nowe formy pomocy kierowane do osób młodych (m.in. poprzez utworzenie funkcji doradcy ds. osób młodych w urzędach pracy, wprowadzenie oceny umiejętności cyfrowych oraz umożliwienie tworzenia kompleksowych punktów obsługi osób młodych. Wprowadzono też zmiany w regulacjach dotyczących staży, z których najczęściej korzystają osoby młode, w tym podwyższono stypendium dla stażysty do wartości 160% zasiłku miesięcznie i wprowadzono możliwość realizacji stażu w formie zdalnej oraz odbywania go w niepełnym wymiarze);
- umożliwiła urzędowi pracy zlecanie działań w zakresie reintegracji społecznej osób długotrwale bezrobotnych instytucjom tworzącym centra i kluby integracji społecznej albo podmiotom ekonomii społecznej;
- wprowadziła rozwiązania kierowane do pracodawców i przedsiębiorców, umożliwiające tworzenie i utrzymanie miejsc pracy, wśród których wymienić należy m.in.: roboty publiczne, prace interwencyjne, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50+, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie poszukującego pracy w wieku emerytalnym, refundację kosztów zatrudnienia opiekunów osoby niepełnosprawnej, grant na utworzenie stanowiska pracy zdalnej, przyznanie środków dla spółdzielni socjalnych na utworzenie stanowiska pracy, udzielenie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy, refundację kosztów poniesionych na opłatę wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, dofinansowanie kształcenia ustawicznego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). Od 1 stycznia 2026 r. z pomocy na kształcenie ustawiczne w ramach KFS mogą skorzystać wszystkie podmioty odprowadzające składki na Fundusz Pracy lub zwolnione z tego obowiązku na mocy prawa. Oznacza to, że o środki KFS mogą wnioskować również osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą. Rozszerzono ponadto kategorię osób pracujących, które mogą korzystać z kształcenia ustawicznego finansowanego z KFS o osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilno-prawnych.

W MRPIPS corocznie dokonuje się pomiaru skuteczności działań powiatowych urzędów pracy poprzez wyliczenie wskaźników efektywności zatrudnieniowej i kosztowej podstawowych form pomocy finansowanych z FP. Katalog podstawowych form pomocy obejmuje sześć przewidzianych w ustawie działań aktywizacyjnych, na które w badanym okresie poniesiono największe wydatki ze środków Funduszu Pracy. Pozostałe formy nie są uwzględniane z uwagi na ich pomocniczy charakter lub nieznaczny udział w ponoszonych w skali kraju wydatkach.

Wskaźniki efektywności podstawowych form pomocy (szkoleń, staży, prac interwencyjnych, robót publicznych, środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz doposażania stanowisk pracy) liczone są według metodologii określonej w ustawie, zgodnie z informacją uzyskaną z badań statystycznych prowadzonych na podstawie przepisów o statystyce publicznej. Definicje wskaźników przedstawione w art. 2 pkt 47 i 48 ustawy stanowią, że:

- wskaźnik efektywności zatrudnieniowej podstawowych form pomocy oznacza udział procentowy liczby osób, które w trakcie lub nie później niż w okresie 180 dni od dnia zakończenia realizacji podstawowych form pomocy w roku budżetowym wykonywały pracę niesubsydiowaną przez co najmniej 90 dni, w stosunku do liczby osób, które w danym roku zakończyły realizację tych form pomocy,
- wskaźnik efektywności kosztowej podstawowych form pomocy oznacza stosunek kwoty wydatków Funduszu Pracy poniesionych przez samorządy powiatowe na finansowanie podstawowych form pomocy do liczby osób, które w trakcie lub nie później niż w okresie 180 dni od dnia zakończenia realizacji podstawowych form pomocy w roku budżetowym wykonywały pracę niesubsydiowaną przez co najmniej 90 dni.

Efekt zatrudnieniowy zdefiniowano dla potrzeb prowadzonych badań jako przepracowanie co najmniej 90 dni w okresie 180 dni po zakończeniu aktywizacji (na gruncie wcześniej obowiązujących przepisów za efektywnie zaaktywizowane uważano osoby, które przepracowały co najmniej 30 dni w okresie 3 miesięcy po zakończeniu udziału w aktywizacji). Fakt podjęcia pracy jest potwierdzany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Analiza efektywności działań urzędów pracy w roku 2026 zostanie przeprowadzona w II połowie przyszłego roku, po otrzymaniu przez kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej danych sprawozdawczych zgodnie z terminami wskazanymi w Programie Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na rok 2026. Dane na ten temat publikowane są na stronie internetowej MRPiPS pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rodzina/wydatki-funduszu-pracy-na-finansowanie-podstawowych-form-aktywizacji-zawodowej>.

W ministerstwie prowadzony jest monitoring efektów działań podejmowanych w ramach Planu Rozwoju Publicznych Służb Zatrudnienia na lata 2025-2027, przyjętego we wrześniu 2025 r.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/